

VISIENOTA ONDERNEMEN

www.mechelen.be

MECHELEN

Ondernemen is een van de drie speerpunten waarop het stadsbestuur van Mechelen de komende jaren wil inzetten, naast kinderarmoede en mobiliteit. Ondernemen is de motor voor een gezonde stadsontwikkeling. Het zorgt voor jobs, welvaart, koopkracht en innovatie. Hierdoor brengt ondernemen een dynamiek op gang die de volledige stad vooruithelpt.

Een stad heeft instrumenten zoals ruimtelijk beleid en communicatie in handen om ondernemers goed op weg te zetten. Een van de sterke punten van Mechelen is dat de schaal van onze stad het toelaat partnerschappen te sluiten met bedrijven en organisaties om samen een goed lokaal economisch beleid uit te werken. Met deze partners bekijken we welke dienstverlening de stad moet leveren die niet door de markt kan worden opgenomen, waarbij stad en markt optimaal aansluiten op elkaar. Op die manier kunnen we samen een goed functionerende lokale economie realiseren.

Door te kiezen voor ondernemen als speerpunt maakt de stad Mechelen haar reeds bekroonde dienstverlening nog ondernemersvriendelijker.

We benaderen ondernemers integraal, over de verschillende stadsdiensten en departementen heen. Zo creëren we een groter draagvlak voor ondernemen, winnen we aan efficiëntie binnen de stad en kunnen we gericht samenwerken met de bestaande partners en bedrijven.

Ondernemen is durven. Het stadsbestuur beseft dat een stedelijk economisch beleid voeren ook een kwestie van durf is. De durf om ambities uit te spreken, innovatieve oplossingen te testen, keuzes te maken en partnerschappen af te sluiten, maar ook de durf om toe te geven dat sommige oplossingen niet het beoogde effect hebben en die oplossingen bij te stellen.

In het beleidsplan voor de periode 2019-2024 definiëren we vijf ambities. Deze werken op elkaar in en staan in nauw verband met elkaar, maar behoeven elk een specifieke aanpak, die de andere versterkt. We zetten in op de volgende uitdagingen:

1. Het aantal bedrijven in Mechelen groeit en het aantal jobs neemt toe.
2. Het aantal succesvol startende ondernemingen in Mechelen blijft groeien.
3. De Mechelse winkelstad wordt verder versterkt.
4. Circulair ondernemerschap is de motor voor een innovatieve en duurzame economie.
5. De werkloosheid en het aantal leefloners in Mechelen dalen sterk.

In deze visienota lichten we de verschillende ambities toe die de stad Mechelen samen met de partners durft aan te pakken en de daaraan gekoppelde acties die we tijdens deze bestuursperiode willen realiseren.

HET AANTAL BEDRIJVEN IN MECHELEN GROEIT, HET AANTAL JOBS STIJGT

(Bestaande) bedrijven zorgen voor jobs, welvaart en uitstraling van een stad. Het Mechelse stadsbestuur wil een goede basisdienstverlening aanbieden aan ondernemers – zowel bestaande bedrijven als nieuwe ondernemers, grote en kleine bedrijven, start-ups, handels- en horecazaken ... Een ondernemer moet zich goed voelen in Mechelen.

In deze eerste uitdaging tekenen we vijf generieke acties uit die dienen als startpunt om een goed ondernemersbeleid uit te bouwen:

- Netwerk uitbouwen met de ondernemerswereld
- Acquisitiebeleid
- Ruimtelijk economisch beleid
- Communicatie met ondernemers
- Data

Netwerk uitbouwen met de ondernemerswereld

We zorgen ervoor dat onze economische ontwikkeling nog meer de connectie maakt met de bedrijven en partners die sterkhouders zijn van de Mechelse economie. Samen met hen bekijken we welke acties we samen kunnen ontwikkelen om de lokale economie verder te laten groeien. Mechelen heeft de ideale schaal om op deze manier te werk te gaan.

Hier zijn heel wat bedrijven gevestigd die in hun sector meespelen op internationaal niveau en bij de stadsdiensten toch gemakkelijk bij de juiste persoon terecht kunnen, en vice versa.

De stad beseft heel goed dat we partners nodig hebben om de Mechelse economie tot volle bloei te laten komen en dat wij zelf ook een betrouwbare partner moeten zijn voor hen. Daarom bouwen we een **goed contact uit met onze ondernemingen en partners zoals UNIZO, Voka en VDAB**. Om voor hen duidelijk te maken waar de prioriteiten van de stad liggen, lijsten we de belangrijkste gemeenschappelijke uitdagingen op en bepalen we per partner wie het eerste aanspreekpunt is. In elk van onze ambities lijsten we op hoe we de samenwerking willen opbouwen.

Voor de Mechelse bedrijven ontwikkelen we een **key accountmanagement**. Zo weten ze duidelijk wie binnen de stad hun aanspreekpunt is, zowel op politiek als op administratief niveau. Op deze manier vangt de stad ook sneller de vragen van bedrijven op en kunnen we vlotter oplossingen vinden voor bepaalde problemen. Hierdoor zijn ondernemingen sneller en beter geholpen.

Om een goed beeld te hebben van de aanwezige bedrijven en hun verwezenlijkingen werken we aan een lijst van **'Mechelse parels'**, waarin bijgehouden wordt welke unieke producten en innovaties op Mechelse bodem gerealiseerd zijn. We vragen aan de bedrijven om deze lijst mee actueel te houden en gebruiken de lijst in ons acquisitiebeleid.

Acquisitie

Om de doelstelling te realiseren om meer jobs en bedrijven naar Mechelen aan te trekken kiezen we er ook voor een gericht acquisitiebeleid te voeren naar bedrijven.

Via een duidelijke **acquisitieflow** zorgen we ervoor dat Mechelen in the picture komt bij mogelijke investeerders en ruimtezoekers, onder andere door goede contacten met FIT en immokantoren. De stad stelt een **acquisitieteam** samen waarin specialisten per sector de verschillende vragen bekijken. Investeerders en zoekers krijgen een single point of contact toegewezen in het acquisitieteam en we koppelen het gekende immo-aanbod aan deze vragers. Dit doen we onder meer via het platform **Bizlocator**, dat we extra promoten.

In samenwerking met de partners en de communicatiedienst van de stad werken we een **duidelijke communicatiestrategie rond acquisitie** uit waarin de USP's van Mechelen aan bod komen, gekoppeld aan correcte cijfers en testimonials van ondernemers via de lijst van Mechelse parels.

In de netwerkeconomie vinden ondernemers het steeds belangrijker om in de buurt van hun leveranciers en klanten of een onderzoeksinstelling gevestigd te zijn. In Mechelen zijn de sectoren **biotech** en **crossmedia** heel sterk aanwezig. We versterken deze verder als cluster, door onder meer samen te werken met kennisinstellingen en de in Mechelen aanwezige bedrijven uit deze sectoren.

De uitwerking van het acquisitiebeleid bekijken we ook samen met de regio en de buurgemeenten, om ons als regio te tonen aan bedrijven en ook meer ruimteoplossingen te kunnen aanbieden. We merken bijvoorbeeld dat grote ruimtevragers het moeilijker hebben om ruimte te vinden in Mechelen.

Ruimtelijk economisch beleid

Ondernemers hebben ruimte nodig om te ondernemen. De stad Mechelen heeft dan ook heel wat projecten op stapel staan om ondernemers

te verwelkomen of te laten groeien. Ragheno zal hierin ongetwijfeld het grootste en meest ambitieuze project zijn, maar er is nog veel meer: de retaillus, Mechelen-Noord III, de aanpassing van het BPA Mechelen-Noord, de Hendrik Consciencestraat ... We werken een overzichtelijk plan uit waarbij voor ondernemers duidelijk is welke zones ontwikkeld worden, welke timing daarbij voorzien is en welk profiel van ondernemers en bedrijven er verwacht wordt. Daarnaast werken we in dit plan ook uit hoe we de komende jaren omgaan met ruimtelijk economisch beleid. Hierbij houden we rekening met een aantal trends en acties, zoals de verhuisbeweging door Ragheno, meer nood aan verweving en verdichting, het nieuwe werken ...

Communicatie met ondernemers

Ondernemers ontvangen heel vaak informatie van de stad, maar dat gebeurt dikwijls nog niet digitaal en niet op maat van de ondernemer. Hiervoor werken we een ambitieus plan uit, ondersteund met Europese middelen. Het doel is een **gepersonaliseerd e-loket** voor ondernemers uit te bouwen waar (startende) ondernemers digitaal hun aanvragen kunnen doen, steeds een duidelijk overzicht houden over hun (vergunning)aanvragen, zelf informatie kunnen toevoegen die relevant is voor de stad en

informatie op maat ontvangen over maatregelen en acties die nuttig zijn voor hun onderneming.

Om dit mogelijk te maken worden de vergunningen gedigitaliseerd en zetten we in de werking van de stadsadministratie stappen om tot een helikopterzicht voor de ondernemer te komen. Op die manier bouwen we een meer samenhangende en gestroomlijnde communicatie met ondernemers uit. Dit houdt ook in dat dat we een **nieuwsbrief op maat** realiseren waarbij ondernemers zelf aangeven welk soort informatie ze willen ontvangen.

Data

De stad volgt relevante cijfers van dichtbij op. Het gaat enerzijds om omgevings- en impactindicatoren, anderzijds om actie- en resultaatindicatoren.

De **omgevings- en impactindicatoren** geven aan op welke maatschappelijke fenomenen we moeten inzetten waarmee we de effectiviteit van onze werking kunnen evalueren. Er zijn vele omgevingsfactoren die inwerken op de economie waar de stad geen invloed op heeft; daarom moeten we uiteraard opletten dat we geen verkeerde conclusies trekken. Dit lossen we onder meer op door te vergelijken met andere steden.

De **actie- en resultaatindicatoren** geven aan welke specifieke acties door de stad Mechelen of een partner in elk van de domeinen van het beleidsplan Ondernemen worden ondernomen om de omgevingsindicatoren te verbeteren. Actie- en resultaatindicatoren kunnen dus gebruikt worden om de voortgang van een actieplan te evalueren en om zeer concrete communicatie te voeren rond realisaties.

HET AANTAL SUCCESVOL STARTENDE ONDERNEMINGEN IN MECHELEN BLIJFT GROEIEN

Startende ondernemers brengen met hun (innovatieve) concepten en hun gedreven mentaliteit een belangrijke dynamiek in de stad. Daarnaast zorgen ze ook voor jobs (in een eerste fase vaak enkel hun eigen tewerkstelling, nadien ook door aanwerving van werknemers), werken ze leegstand weg en hebben ze dikwijls een voorbeeldrol voor andere ondernemers. De stad Mechelen zet al enkele jaren sterk in op de ondersteuning van startende ondernemers, bijvoorbeeld met de oprichting van de vzw Mest en het aanbieden van startersgesprekken.

Deze initiatieven hebben al heel wat succesverhalen opgeleverd, maar hielpen ons ook vast te stellen waar ons startersbeleid nog verbeterd kan worden. Tijdens deze legislatuur willen we het startersbeleid optimaliseren.

Netwerk uitbouwen: nieuwe dienstverlening 'Starten met ondernemen in Mechelen'

Starten met ondernemen is de voorbije jaren populairder geworden, dankzij een verbeterde conjunctuur, mediacampagnes, interessante ondersteuningsmaatregelen ...

We merken dat niet alleen de interesse van mensen, zeker ook jongeren, om te ondernemen is toegenomen, maar ook het aantal organisaties die (startende) ondernemers ondersteunen. Door het grote aanbod aan ondersteuning, advies en coachingmogelijkheden bestaat het risico dat een startende ondernemer door de bomen het bos niet meer ziet en niet weet tot wie zich te richten voor de juiste begeleiding. Dit probleem lossen we op met een nieuwe dienstverlening: 'Starten met ondernemen in Mechelen'. We zorgen ervoor dat ondernemers een sterker ondernemingsplan kunnen opstellen, waardoor ze meer kans maken om succesvol te starten.

Deze nieuwe dienstverlening zetten we op samen met de organisaties die ondernemersbegeleiding aanbieden. Ze heeft als doel startende ondernemers te begeleiden in het bos van mogelijkheden, zodat ze hun eigen pad kunnen bewandelen om een unieke zaak op te starten, zonder verloren te lopen.

Concreet werken we met het volgende aanbod:

• Startersconsulent

De startersconsulent is het eerste aanspreekpunt voor een starter in Mechelen. Hij/zij kent het volledige aanbod van de partners van 'Starten met ondernemen in Mechelen'. Via een gesprek kan de startersconsulent duidelijk aanvoelen welke begeleiding de startende ondernemer nodig heeft om zijn/haar ondernemersdroom waar te maken. De starter ontvangt ook een checklist met de verschillende formaliteiten die hij/zij dient te doorlopen om een zaak op te starten.

• Geïntegreerde startersevenementen

Door het grote aanbod aan startersbegeleiders zijn er ook veel evenementen voor startende ondernemers. Samen met de partners organiseren we twee keer per jaar een geïntegreerd startersevenement waarop alle partners van de organisatie 'Starten met ondernemen in Mechelen' aanwezig zijn. Op dit evenement kunnen startende ondernemers elkaar ontmoeten en zich een goed beeld vormen van de startersscene in Mechelen.

• Strategisch overleg starten

De partners binnen de organisatie bespreken tweemaal per jaar hoe het starterslandschap in Mechelen aan het evolueren is, welke zaken er verbeterd kunnen worden en op welke manier deze gerealiseerd kunnen worden. Mogelijke onderwerpen zijn: ruimte om te ondernemen, nieuw te ontwikkelen ondersteuningsmogelijkheden, lobbyen bij de hogere overheid rond de aanpassing van een maatregel ...

Manestarters

Mechelen heeft een vergroenende bevolking. De stad zet nog meer in op jongeren, om hun talenten te helpen omzetten in ondernemerschap. Vorig jaar hebben we hiervoor het project Manestarters opgericht, dat we verder uitbouwen.

We werken samen met organisaties die inzetten op de talentvorming van jongeren, zoals Thomas More, KU Leuven, Campus De Nayer, J@M, H30, Mechelen Talentenfabriek ... en ondersteunen hen in hun werking naar ondernemerschap. Manestarters biedt jongeren een community en ondersteuning aan via opleidingen, bewustmaking van de mogelijkheid tot ondernemen, coaching op school of in

een vrijetijdsorganisatie, ambassadeurs van jong ondernemerschap ...

Manestarters wordt geïntegreerd in de organisatie 'Starten met ondernemen in Mechelen', zodat deze ook een extra focus kan leggen op jonge ondernemers.

Startersplekken

De voorbije jaren heeft de stad al een aantal startersplekken succesvol opgericht in Mechelen, zoals het Oh!, vzw Mest, Artenova en De Proeftuin. Heel wat starters zijn van hieruit naar een grotere, vaste eigen plek gegroeid. We zien dat de markt ondertussen ook dergelijke plekken ontwikkelt en willen de markt op dat gebied niet beconcurreren. Daarom zal het Oh! verkocht worden en kansen bieden aan investeerders.

De stad zal een betere brug slaan naar alle **co-workingplekken en incubatoren** in Mechelen. We leren deze co-workingplekken goed kennen en zorgen dat zij ook weten welke dienstverlening de stad biedt, zodat we vlot kunnen doorverwijzen naar elkaar. Deze werkingen zijn heel belangrijk voor het economische beleid en het startersbeleid van de stad, aangezien ze zaken toevoegen die de stad

niet zelf kan aanbieden, zoals financiële ondersteuning, gespecialiseerde coaching en ondersteuning. De stad Mechelen verwelkomt hen graag en zal ook bekijken welke incubatoren verder aangetrokken kunnen worden.

Vzw Mest

Vzw Mest is gestart vanuit het aanbieden van **leegstaande handelspanden aan startende handelaars** via een pop-upformule. Ondertussen is de focus uitgebreid, maar het basisconcept blijft een essentieel onderdeel in de werking van de vzw Mest en het startersbeleid van de stad Mechelen. Met een strengere en integralere aanpak van de leegstaande ruimtes zal de vzw Mest meer ruimtes ter beschikking kunnen stellen.

Het project **Artenova**, dat ruimte voorzag voor creatieve ondernemers en kunstenaars, krijgt een vervolg in de **oude bib** in de Moensstraat. We hebben het plan om hier een rondreizend concept van te maken. Zo kunnen we bij elke verhuis naar een nieuwe locatie die plaats een extra dynamiek geven en inspelen op de vragen van het moment. We trachten in de bib bovendien de horeca-incubator **De Proeftuin** een plaats te geven, zodat we ook horeca-ondernemers een testkans kunnen bieden.

Mechelen heeft een vernieuwende, economische voedingsbodem met vele innovatieve ondernemingen en boeiende opleidingen, waaronder de interieuropleidingen van Thomas More. We merken de vragen van de (slimme) maakeconomie op en stellen hiervoor een **makersruimte** ter beschikking in de voormalige brandweerkazerne. De resultaten en ervaringen uit dit project neemt de stad ook verder mee in het economische beleid voor andere aspecten (zoals ruimte).

Succesvol stoppen

Ondernemen betekent durven, maar is niet zonder risico's. Er bestaat heel veel begeleiding voor ondernemers die een zaak willen opstarten, maar minder voor ondernemers die hun zaak willen of moeten stopzetten. In Mechelen zorgen we ervoor dat ondernemers die stoppen hier ook advies over kunnen krijgen. Daarom integreren we bijvoorbeeld de dienstverlening van **Dyzo** in de ondernemerswerking.

DE MECHELSE WINKELSTAD WORDT VERDER VERSTERKT

Een stad heeft een bloeiend handelscentrum nodig. Dat zorgt voor leven in een stad, is een belangrijke jobmotor en verzorgt mee de uitstraling van een stad. Door het veranderende koopgedrag, de concurrentie van kunstmatige shoppingcentra en de opkomst van e-commerce moet het winkelhart van de stad herdacht worden. In Mechelen maken we ook hier het verschil door **keuzes te durven maken**.

Beleven combineren met **doelgericht laten aankopen** blijft cruciaal in onze aanpak. We positioneren Mechelen verder als een uniek **totaalconcept** waarbij gezellig shoppen, cultuurbeleving, toerisme, evenementen en leuke terrassen en restaurants elkaar versterken.

Netwerk uitbouwen

Een bruisend (winkel)centrum is maar mogelijk als het stadsbestuur intens samenwerkt met de verschillende stakeholders in de stad.

- **Vzw Mechelen Meemaken** groeit verder uit tot een vernieuwende handelaarsvereniging die alle handelaars in de binnenstad bij haar werking tracht

te betrekken en vorm geeft aan aantrekkelijke shoppingevents en communicatie.

- De Handelsadviesraad wordt omgevormd tot het **Mechels Ondernemersplatform Binnenstad**. Hierin zitten niet alleen handelaars, maar ook belangenorganisaties, eigenaars, vastgoedmakelaars en ondernemers rond de tafel. Met dit platform zetten we de eerste stappen naar een vorm van binnenstadsmanagement, naar Nederlands model.

- De interne **werkgroep 'Beleving & binnenstad'** zorgt voor een goede afstemming van events en communicatie om Mechelen volop te promoten als belevingsstad. In deze werkgroep zijn de diensten Economie en Marcom, de Jeugdendienst (Kinderstad), Mechelen MeeMaken vzw, Mechelen Feest vzw en Visit Mechelen vzw vertegenwoordigd.

Doordacht ruimtelijk beleid met aandacht voor een goede functiemix

Mechelen zet in op een binnenstad waar winkels en horeca **verweven** zijn met wonen, werken en ontspanning. Winkelstraten hebben boven het

handelsgelijkvloers ruimte voor kantoren, start-ups, co-working, appartementen en ontspanningsmogelijkheden. Buiten het kernwinkelgebied krijgt het gelijkvloers een andere invulling, maar ook daar is een goede mix van groot belang.

Met een goede **stadsontwikkeling** kunnen we het bruisende handelscentrum versterken en meer bezoekers aantrekken. De toekomstige woonontwikkelingen situeren zich allemaal op wandel- of fietsafstand van het winkelcentrum.

Centerparking wordt de komende jaren hét **stadsontwikkelingsproject** in de binnenstad. Het stadsbestuur zet alle nodige stappen om deze stadskanker aan te pakken. Dit project krijgt een multifunctionele invulling, met een combinatie van retail, horeca, wonen, kantoren, een mobiliteitspunt ... Dit zal de volledige zone hierrond een enorme boost geven.

De wijk rond de **Consciencestraat** wordt ontwikkeld als een gemengde buurt met woon- en werkfunctie. Wie overdag vlak bij het centrum werkt, zal er ook sneller eens rondwandelen, winkelen of van de horeca genieten.

Grootschalige winkelconcepten die niet thuishoren in het centrum van de stad dienen zo veel mogelijk

geclusterd te worden in retailparken met een goed ruimtegebruik en vlotte bereikbaarheid. Solitaire baanwinkels mogen er niet meer bijkomen.

Horecabeleid

Het aandeel horeca in de binnenstad is het afgelopen jaar sterk gestegen. Er ontstaan nieuwe concepten, waardoor ook een aantal aanpassingen noodzakelijk worden:

- Het **terrasreglement** en de bijbehorende zone-ringsplannen worden in samenspraak met de horeca herwerkt.
- De **horecaverunning** krijgt een update zodat die ook een kader schept voor takeaway en mixed concepten.
- De **handhaving** van het correct opvolgen van de vergunningen wordt opgedreven.
- **Samenwerking** tussen horecaondernemers onderling en met handelaars wordt verder aangemoedigd.

Autoluwe en aangename binnenstad

De **IJzerenleen** groeit verder uit tot een gemengde straat met kwaliteitsvolle winkels en aangename horecazaken. In het middenstuk is er volop ruimte voor terrassen. De straat wordt autoluw, waardoor het er nog aangenamer vertoeven wordt.

De **Onze-Lieve-Vrouwestraat** wordt ook autoluw en krijgt bovendien een make-over. Hierdoor kan de straat zich verder profileren als een aangename verblijfsstraat, met een verrassende afwisseling tussen retail, reca, hotel/B&B, kantoren en wonen.

Ook de **Geitestraat** wordt heraangelegd in hetzelfde type bestrating als de Bruul. Hiermee geven we een belangrijke impuls aan deze straat, die geteisterd wordt door leegstand. Samen met de premie **'Kernversterkend renoveren'** en een goede positionering naar nieuwe retailers en ondernemers zetten we zo deze straat weer volledig op de kaart.

De **Borzestraat** en de **Blauwhondstraat**, twee andere verbindingstraten, zullen heraangelegd worden nadat de herontwikkeling van de Centerparking rond is.

Mobiliteit en duurzame logistiek

Door het nieuwe autoluwe karakter van de IJzerenleen en de Onze-Lieve-Vrouwestraat wordt het kernwinkelgebied nog meer de zone voor **stappers en trappers**.

Het openbaar vervoer blijft uiteraard aanwezig op de belangrijke punten in en rond het kernwinkelgebied.

De **shoppingshuttle** blijft zijn dienst ook de komende jaren bewijzen om bezoekers van de gratis randparkeergarage naar het hart van de stad te brengen. Daarnaast krijgen ook de deelfietsen en deelsteps hierin hun rol.

Extra fietsenstallingen in en langs het kernwinkelgebied vangen de druk op van fietsen in de straten.

Om de leesbaarheid van het Mechelse kernwinkelgebied te verhogen **versterken we de hoekpunten** en werken we met **duidelijke aanloopassen** en een **uniform bewegwijzeringssysteem**.

De komende jaren zoekt de stad samen met handel en horeca naar mogelijkheden om de **logistiek** in de binnenstad te **verduurzamen**. We experimenteren met een duurzame vloot, gebundelde leveringen, logistieke overslagpunten, lockers, leverings-

zones ... Veel van deze projecten krijgen subsidies vanuit Europa.

Leegstand aanpakken

We dringen de leegstand verder terug door repressief én activerend op te treden.

De stedelijke dienst Economie gaat met het **acquisitieteam** actief op zoek naar nieuwe investeerders en ondernemers die zich in het Mechelse winkelcentrum willen vestigen. Dit doen we door middel van ontmoetingsnamiddagen (retailtour), geleide rondwandelingen en een **actief contact met eigenaars, winkelketens en professionele spelers**.

We versterken de **vzw Mest** om tijdelijke leegstand in te vullen met pop-upwinkels. Vzw Mest zorgt voor een permanente afwisseling in het aanbod, geeft starters kansen om op een financieel haalbare manier een nieuwe handelszaak op te starten en brengt vaak unieke en ambachtelijke concepten naar Mechelen.

De **leegstandstaks** wordt verhoogd, voornamelijk in het hart van de stad. Hiermee wil de stad eigenaars activeren om iets te ondernemen met hun leegstaand vastgoed. We treden ook op als gesprekspartner om samen met de eigenaar oplossingen te zoeken of aan te reiken.

Het stadsbestuur zet volop in op **kernversterkend renoveren**. We moedigen eigenaars aan, onder andere via de gelijknamige premie, om te kleine handelspanden samen te voegen en bovenliggende etages gebruiksklaar te maken.

Ook de stedelijke verordening wordt flexibeler voor verbouwingen in het kernwinkelgebied.

Communicatie naar bezoekers

De stad zet samen met de vzw Mechelen MeeMaken intensiever en gericht in op communicatie naar **bezoekers** en **bewoners van de bredere regio**. Per campagne richten we ons op meerdere specifieke doelgroepen en volgen we de resultaten nauwgezet op. Communicatiecampagnes worden in de winter en de zomer uitgewerkt samen met Mechelen Feest. Ook in de campagnes van Toerisme Mechelen wordt een duidelijke focus gelegd op shopping en reca in de stad. De website **shoppeninmechelen.be** en de **socialemediakanalen** worden intensiever benut, zodat ze nog meer inspireren. Daarnaast maken we ook fysieke shoppersgidsen, die we zo breed mogelijk verspreiden, ook naar toeristen, zakenmensen ...

CIRCULAIR ONDERNEMERSCHAP IS DE MOTOR VOOR EEN INNOVATIEVE EN DUURZAME ECONOMIE

Wereldwijd hebben we voorbeelden gezien van bedrijven en sectoren die onfeilbaar leken te zijn, maar werden ingehaald door startende bedrijven met disruptieve businessmodellen die de markt hertekenden. Niet zelden vertrekken deze businessmodellen vanuit een digitaal product, bijvoorbeeld een onlineplatform of een dienst als product. Naast digitalisering is ook duurzaamheid een drijfveer voor innovatie. Bedrijven beseffen dat duurzaamheid steeds belangrijk wordt bij ondernemen, enerzijds vanuit maatschappelijk en commercieel oogpunt, anderzijds ook door de kosten van grondstoffen die steeds hoger worden. Zo legt de wetgeving hogere verplichtingen op wat duurzaamheid betreft, bijvoorbeeld rond uitlaat- en productvereisten, wat extra kosten met zich meebrengt. Daarnaast maakt technologie het mogelijk om steeds duurzamer te produceren en te ondernemen. De stad stelt zich dan ook tot doel de Mechelse economie te laten innoveren en verduurzamen. Hiervoor zetten we in op **circulaire economie**.

Om competitief te blijven zetten innovatieve bedrijven meer en meer in op de valorisatie van hun afval- of

reststromen, en nieuwe ondernemingen starten met een nieuw design van producten en diensten zodat grondstoffen en materialen zo lang mogelijk zo hoogwaardig mogelijk in de economie blijven. Dat is een circulaire economie: een economisch en industrieel systeem waarin geen eindige grondstoffvoorraden worden uitgeput en waarin reststoffen volledig opnieuw worden ingezet in het systeem, bijvoorbeeld als grondstof voor een ander product. Kringlopen van water, voeding, materialen en energie worden slim gesloten.

Circulaire economie is een heel boeiende sector met een breed spectrum aan jobopportunities, aangezien deze economie enerzijds vertrekt vanuit technologische innovatie en anderzijds toch heel wat kansen biedt voor laaggeschoolden. Deze kansen liggen in ambachtelijke, manuele en repetitieve arbeidsprocessen die een schakel vormen in het logistieke proces van het sluiten van kringlopen, zoals het inzamelen, sorteren en verwerken (repareren) van goederenstromen. Ook de deel- en de diensteneconomie bieden kansen voor tewerkstelling.

Mechelen heeft heel wat troeven om op circulaire economie in te zetten. Een van deze troeven is onze goede ligging, gecombineerd met een dynamische en historische binnenstad. Door de toegenomen connectiviteit hebben ondernemers minder nood aan grote locaties, maar zoeken ze steeds vaker gezellige locaties waar ze een netwerk kunnen ontvangen en uitbouwen. Met Ragheno en de Consciencestraat creëren we een open campusgevoel waar wonen, werken en recreëren hand in hand gaan. Net als in de andere stadsontwikkelingsprojecten bekijken we ook hier of circulaire bouwprincipes kunnen worden toegepast.

Een andere troef van Mechelen is de aanwezigheid van enkele spelers die gespecialiseerd zijn in circulaire economie, zoals OVAM en Vlaanderen Circulair.

Deze twee belangrijke troeven komen samen in **The Impact Factory**. Dit initiatief is gestart vanuit De Potterij, een voormalige wasserij in de Mechelse binnenstad. De OVAM heeft deze plek aangekocht voor 1 symbolische euro, vanwege de historische vervuiling op deze plek. De OVAM is deze vervuiling

ling sinds enkele jaren aan het saneren. De bedoeling is de site nadien, samen met enkele andere panden en partners, waaronder de stad Mechelen, om te vormen tot The Impact Factory. Hier willen de betrokken partners een plek opstarten waar aan innovatieve ondernemers en organisaties werk-, productie- en ontmoetingsruimte wordt geboden. Op deze plek kunnen ze hun activiteiten rond circulaire economie, transitie en creativiteit uitbouwen, zodat ze elkaar inspireren en naar een hoger niveau tillen. Circulaire economie zal hier in de brede zin van het woord aan bod kunnen komen. The Impact Factory zal circulariteit een gezicht geven in Mechelen en wordt de plaats voor onze acties rond circulair ondernemerschap en innovatie.

The Impact Factory is een voorbeeld van een **Urban Resource Center**, een fysieke, multifunctionele ruimte waar inwoners, ondernemers en de stad elkaar ontmoeten. We bekijken of er nog meer Urban Resource Centers ontwikkeld kunnen worden die gelinkt zijn aan The Impact Factory. Deze kunnen een andere insteek hebben, bijvoorbeeld met een meer sociale invulling of meer nadruk op gedeeld gebruik van materialen.

Daarnaast zetten we de werking van **Mechelen Klimaatneutraal** ook in om ondernemers te helpen

met de uitdagingen die verbonden zijn aan het veranderende klimaat. Die uitdagingen zijn tweeledig. Enerzijds worden ondernemingen geconfronteerd met de noodzaak om hun afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af te bouwen, anderzijds opereren ze in een veranderend fysisch milieu en moeten ze omgaan met wijzigende omstandigheden op het gebied van hitte, energie, water en droogte. Klimaatadaptieve ondernemingen hebben daarom een concurrentieel voordeel.

Vanuit The Impact Factory zetten we verder in op het realiseren van een circulaire, duurzame en innovatieve economie. Dit doen we via drie pijlers:

- Een netwerk uitbouwen.
- Ondernemers ondersteunen voor een innovatiever en duurzamer businessplan.
- Partner zijn voor economische innovatie rond circulariteit en duurzaamheid.

Netwerk uitbouwen

Een circulaire economie kan de stad Mechelen niet alleen realiseren. Dit lukt enkel met de hulp van starters, bedrijven, organisaties én burgers. Het is belangrijk dat we dit netwerk uitbouwen en met de partners afspreken waar de stad kan bijdragen om

de doelstellingen van de partners te realiseren en omgekeerd. Daarnaast tonen we de gerealiseerde resultaten ook. We werken de volgende acties uit om het netwerk uit te bouwen:

- De stad is een aanspreekpunt voor starters en bedrijven die geïnteresseerd zijn in circulaire economie.
- We investeren in een **sterk netwerk van partners, ambassadeurs en initiatiefnemers** die ingeschakeld kunnen worden om mee te denken over innovatie en duurzaamheid (Voka, Agoria, IMEC, VLAIO – Team Bedrijfstrajecten, Vlaanderen Circulair ...)
- We informeren en inspireren bedrijven over innovatie en duurzaamheid via een **nieuwsbrief op maat**.
- We nemen deel aan **Vlaamse en Europese netwerken** en zijn partner bij Europese en Vlaamse subsidiemogelijkheden om concrete initiatieven die tot stand komen binnen het lokale ecosysteem te (helpen) financieren.
- We organiseren een jaarlijks **festival rond circulair ondernemerschap**. Hier tonen we onze boeiende locaties (van The Impact Factory tot Lamot, Predikheren en alles daartussen), onze innovatieve

bedrijven, ons sterk netwerk en onze ondernemende vibe. Dit is een sterk signaal om de Mechelse ambities rond deze thema's duidelijk te maken. Daarnaast maakt dit festival de Mechelaars en de Mechelse bedrijven op een laagdrempelige manier bewust van de noodzaak en mogelijkheden van een circulaire economie en de reeds gerealiseerde Mechelse innovaties op dit vlak.

Ondernemers ondersteunen voor een innovatiever en duurzamer businessplan

Ondernemingen moeten zelf de beslissingen nemen rond hun business. De stad kan hen wel inspiratie en ondersteuning geven zodat ze innovatie en duurzaamheid meer opnemen in hun businessplan. Daarnaast wijzen we hen er ook op dat de klimaatverandering aanpassingen kan vergen voor hun bedrijfsvoering, bijvoorbeeld rekening houden met hitte, waterbeschikbaarheid voor productie, beschikbaarheid van grondstoffen ... Hiervoor organiseren we de volgende acties:

- We faciliteren de komst van **incubatie- en acceleratorprogramma's** rond specifieke thema's. Zo zal The Watt Factory een programma uitwerken rond duurzame energie (energiezuinigheid en groene energie). In The Impact Factory streven we ernaar

een incubator- of acceleratorprogramma op te stellen rond circulaire economie.

- We willen expliciet bedrijven met een productielijn **verbinden** zodat de **reststroom of afvalstroom** van het ene bedrijf de grondstof kan worden voor het andere bedrijf, of bedrijven digitale innovaties uitwisselen waardoor de innovatieve economie versnelt ten goede van de leefbaarheid van de stad.
- Bij de **startersgesprekken** geven we informatie mee over circulair ondernemerschap.
- We organiseren **co-creatietrajecten** in samenwerking met APBC om organisaties met een innovatievraagstuk te matchen met creatieve professionals en op die manier een kantelpunt te realiseren in hun organisatie.
- We faciliteren expertise rond **innovatieve en duurzame verdienmodellen** en zorgen dat ondernemers een beroep kunnen doen op het netwerk van partners en ambassadeurs om hier hulp bij te krijgen. Hierbij besteden we extra aandacht aan het veranderende klimaat als risico in businessmodellen. Dit doen we bijvoorbeeld door inspiratieavonden te organiseren in The Impact Factory.

Partner zijn voor economische innovatie rond circulariteit en duurzaamheid

Economische ontwikkeling wordt steeds vaker via co-creatie gerealiseerd. We gaan als stad ook co-creatief aan de slag om producten en oplossingen te ontwikkelen.

- **We formuleren innovatieve aanbestedingen** in functie van circulair organisatiebeheer of stedelijke uitdagingen via open calls en PIO (Programma Innovatieve Overheidsopdrachten).
- We werken mee aan trajecten van bedrijven en sectorfederaties om bepaalde **afval-/reststromen te valoriseren** (bijvoorbeeld om bussen op koffiegruis te laten rijden).
- We geven **experimenteeruimte** aan burgercoöperatieven, zoals Klimaan en Citamine, die in de publieke ruimte of op stadspatrimonium investeren in circulaire en duurzame maatregelen en businessmodellen.
- We ondersteunen **samenaankopen** en andere maatregelen die vanuit de sector worden georganiseerd door Mechelen Klimaatneutraal.

- We onderzoeken verschillende beleidsopties om **bedrijven energie te laten besparen** en in te zetten op (de productie van) **groene energie**, bijvoorbeeld via energieadvies.

- We onderzoeken verschillende beleidsopties om bedrijven **bij te staan bij de klimaatopwarming**, bijvoorbeeld door hen te informeren over toekomstscenari's, droogte- en hittemaatregelen op het niveau van een bedrijventerrein, samenaankoop van verkoelende maatregelen ...

- We stimuleren en bieden **ESCO-formules** aan voor ondernemingen. (ESCO staat voor Energy Service Company, een organisatie die de aanleg, het onderhoud en beheer van energiebesparende maatregelen van gebouwen overneemt.) Op deze manier kunnen de ondernemingen energie besparen zonder investeringen.

- We onderzoeken de mogelijkheid om **investeringen te bundelen om bijkomende Europese subsidies** aan te trekken via het ELENA-fonds.

- We onderzoeken op welke manier ondernemingen **energie kunnen delen** en lokaal kunnen opslaan, en helpen hen deze mogelijkheden te implementeren.

DE WERKLOOSHEID EN HET AANTAL LEEFLONERS IN MECHELEN DALEN STERK

De groei van de Mechelse economie was de voorbije jaren heel duidelijk. Met de aanpak van het speerpunt Ondernemen willen we deze groei verderzetten. We vinden het belangrijk dat alle Mechelaars hiervan kunnen meegenieten. In de huidige cijfers zien we dat nog te veel Mechelaars geen job hebben en niet de vruchten kunnen plukken van de economische groei van Mechelen. Binnen het speerpunt Ondernemen trachten we zoveel mogelijk alle Mechelaars aan een job te helpen. Daarnaast willen we meedenken met de Mechelse bedrijven zodat ze een antwoord vinden op de war for talent.

Door het acquisitiebeleid en de extra ruimte die voorzien wordt in de Mechelse economie zullen heel wat nieuwe jobs gecreëerd worden in Mechelen. Hoewel veel van deze jobs zeer gespecialiseerd zijn en daarvoor hoogopgeleide werknemers zullen aangetrokken worden, die vaak niet in Mechelen wonen, zijn er ook jobs bij voor minder opgeleide profielen. Onderzoek toont aan dat één extra job in een kennisintensieve sector kan leiden tot vier andere jobs in dezelfde omgeving. Denk maar aan ondersteunende jobs in de administratie, ICT, het onderhoud van gebouwen, maar ook catering, poetsdiensten ...

Deze nieuwe mogelijkheden zullen een deel van de werklozen aan een job kunnen helpen, maar de stad gaat verder en werkt op maat van mensen die via de gewone kanalen geen job bemachtigen.

De groep werklozen is immers niet homogeen. Ze omvat zowel jongvolwassenen die hun weg nog zoeken als anderstalige nieuwkomers die hun skills willen inzetten, mensen met een grote psychische kwetsbaarheid, kortgeschoolden die ook nog eens kampen met een beperkte kennis van het Nederlands ...

Zij hebben allemaal unieke kenmerken en eigenschappen, die hun situatie net iets anders maken dan die van de rest. Een one size fits all-aanpak is dan ook gedoemd te mislukken. Maatwerk is aan de orde. Tegelijkertijd dient dit maatwerk wel op een gemeenschappelijke bodem gefundeerd te zijn. Uit ervaring weten we namelijk één ding met absolute zekerheid: werken werkt. Een job zorgt voor verbinding, participatie en eigenwaarde. Werken zorgt ervoor dat mensen een voorbeeld kunnen zijn voor hun kinderen en geeft hen trots. Een job is een essentiële factor in de strijd tegen armoede, tenminste als het een menswaardige job is waar mensen trots uit

kunnen halen, waarin ze zich gezien voelen als de mens die ze zijn, met al hun sterktes en zwaktes.

Hier gaan we voor zorgen door in te zetten op drie doelstellingen:

- Netwerk uitbouwen
- De doorstroom naar het reguliere economische circuit verhogen
- Aanbod op maat uitwerken voor mensen die anders uit de boot vallen

Netwerk uitbouwen

Zoals veel beleidsacties kan de stad ook deze doelstellingen niet alleen realiseren, maar moeten we hiervoor samenwerken met partners. Samenwerkingsverbanden zijn geen doel op zich, maar ze komen er ook niet vanzelf. We moeten er dus gericht op inzetten als we vooruitgang willen boeken op alle andere prioriteiten, want alleen geraken we er niet.

We werken een **klantgerichte samenwerking uit tussen VDAB**, de stad en het bedrijfsleven. Onze samenwerking met VDAB bestaat al lang. Mechelen was ook de eerste centrumstad met een structureel samenwerkingsverband tussen het lokale bestuur en VDAB. Daar voegen we nu ook het bedrijfsleven

aan toe, met UNIZO en Voka. Door alle hervormingen rond tijdelijke werkervaring en wijk-werken is afstemming van de werking tussen deze drie partijen nog belangrijker geworden.

We **benaderen kmo's, UNIZO en Voka als prioritaire partners**. Als we voluit willen gaan voor doorstroming na artikel 60 en een aantal testbedrijven willen vinden voor open hiring, dan moet de werking rond activering nauw aansluiten bij de bedrijfswereld. Omgekeerd kan een bedrijf zich ook richten tot de stad wanneer het bijvoorbeeld kampt met vacatures die moeilijk ingevuld geraken en hiervoor wil samenwerken. We willen sterke structurele samenwerkingen uitbouwen tussen de stad, de deelnemende bedrijven en de vertegenwoordigers van bedrijven. Dit gaat verder dan louter individuele kmo's benaderen en losse projectmatige samenwerkingsverbanden opzetten.

We sluiten **concrete samenwerkingsverbanden af met de sociale economie**. Bedrijven uit de sociale economie kunnen iets aanbieden dat weinig andere arbeidsplaatsen hebben: een uitgebreide begeleiding op de werkvloer. De sector van de sociale economie is de laatste jaren zwaar veranderd en is nog steeds in transitie. We werken concrete samenwerkingsverbanden uit om mensen die nood hebben aan intensieve begeleiding op de werkvloer aan de

slag te krijgen én te zorgen dat ze daarna ook doorstromen naar het normale economische circuit.

Doorstroom naar het reguliere economische circuit verhogen

Sociale tewerkstellingsmaatregelen zijn in het verleden al te vaak benaderd als een doel op zich: x aantal mensen een onbetaalde stage laten doen en het project is rond. Dit soort denken is achterhaald. Sociale tewerkstelling wordt idealiter gevolgd door een job op de reguliere arbeidsmarkt. Dit willen we realiseren door de volgende doelstellingen na te streven:

We zetten **artikel 60 prioritair in bij kmo's en jobs met echt potentieel**. Tewerkstelling volgens artikel 60 is een ideale manier om mensen aan het werk te krijgen wanneer dit hen niet lukt door zelf te solliciteren. We moeten deze kans aangrijpen om ze op korte termijn maximaal klaar te stomen voor de arbeidsmarkt. Mensen tewerkstellen bij kmo's is hiervoor de beste strategie, want zo'n werkplek geeft nu eenmaal het meest realistische beeld van de echte arbeidsmarkt. De kansen op doorstroom zijn daar ook veel groter. Zeker gezien de huidige war for talent is dit een absolute win-winsituatie.

We werken **combinatietrajecten** uit waarbij **tewerkstelling via artikel 60 en opleiding tegelijk** worden georganiseerd. Op korte termijn zorgt een tewerkstellingsmaatregel als artikel 60 ervoor dat iemand een job heeft. Voor een job op lange termijn heb je in deze tijd ook bijna altijd een certificaat of opleiding nodig. Om mensen maximale slaagkansen te bieden moeten we dan ook werk maken van het combineren van opleidingstrajecten met tewerkstelling. Het maakt de puzzel moeilijker, maar het resultaat beter.

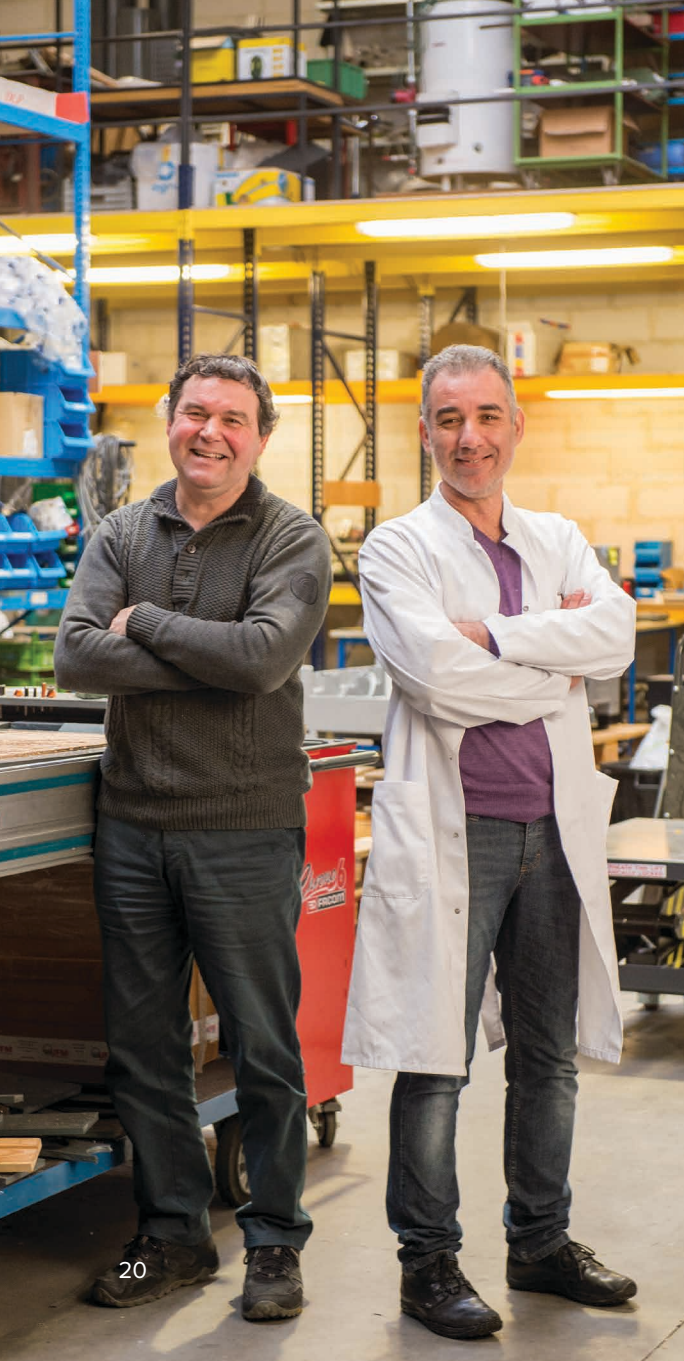
We **vervullen de randvoorwaarden voor een succesvolle tewerkstelling**. Een job vasthouden is niet altijd een kwestie van willen of kunnen, maar ook een kwestie van werk en privéleven te kunnen combineren. Zeker voor eenoudergezinnen is dit vaak enorm moeilijk. Probeer maar eens om 7.30 u op je werk te geraken als je geen auto hebt, niet kan fietsen, er geen goede busverbinding is en je de kinderen eerst nog op school moet krijgen. Er zijn randvoorwaarden die vervuld moeten worden opdat een job kans van slagen heeft. Die randvoorwaarden helpt de stad te vervullen door mee na te denken met de cliënt en samen oplossingen te zoeken. Wie niet kan fietsen, leren we fietsen. Wie geen kinderopvang heeft, helpen we die te vinden, enzovoort. Wat er ook als obstakel op de weg naar tewerkstelling ligt, we helpen het wegruimen.

Aanbod op maat uitwerken voor mensen die anders uit de boot vallen

Er zijn al heel wat tewerkstellingsinstrumenten beschikbaar, zoals tijdelijke werkervaring, wijk-werken, artikel 60 ... We kunnen de bestaande instrumenten nog beter inzetten en de toeleiding ernaar nog verbeteren via innovatieve trajecten. Daarom werkt de stad in deze bestuursperiode drie nieuwe methodieken op maat uit die gecombineerd worden met de bestaande tewerkstellingsinstrumenten.

We lanceren **open hiring als nieuwe wervingsmethodiek**. Veel methodieken om personeel aan te werven zijn gebaseerd op een eerder traditioneel HR-denken. Mensen uit kansengroepen vallen hierbij vaak uit de boot. Meer van hetzelfde zal hen niet helpen. We moeten verregaand durven innoveren om hen mee te trekken. Open hiring is een innovatieve wervingsmethodiek die ontstaan is in Amerika, in Greyston Bakery uit Yonkers. Kandidaat-werknemers schrijven zich in op een lijst om in de Greyston-bakkerij te werken en worden aangevraagd in volgorde van aanmelding, zonder sollicitatieprocedure. Greyston kijkt dan wat de werknemer nodig heeft om succesvol te kunnen werken. Het bedrijf omschrijft dit zelf als 'geld investeren in het succesvol maken van mensen' in plaats van in het filteren van succesvolle mensen.

Open hiring is een manier om volledig voor inclusie te gaan en mensen die nergens aan de bak komen toch een kans te geven. Het is een methodiek waarbij traditionele selectieprocedures compleet worden losgelaten en alle energie naar ondersteuning op de concrete werkvloer gaat. De stad gaat op zoek naar een aantal bedrijven die dit samen met ons willen opstarten.

We **bouwen arbeidszorg uit voor mensen met psychische problemen**. Binnen de groep van kansarmen zien we meer en meer mensen met zware psychische problemen. Vaak gaat dit gepaard met een geschiedenis van verslaving en kwetsbaarheid op alle levensdomeinen. Het normale economische circuit zit er voor deze mensen vaak echt niet meer in. Voor hen hebben we daarom arbeidszorg, een vorm van beschermde werkomgeving waarin werk, presentie en begeleiding in elkaar overvloeien. Dit bouwen we verder uit. Vroeger was arbeidszorg enkel een traditionele atelierwerking (bijvoorbeeld reclamebundels samenstellen). Dit werd al uitgebreid met een naaiatelier. We blijven zoeken naar opdrachten en thema's om mensen met psychische problemen mee aan de slag te krijgen, zonder de reguliere economie te beconcurreren.

We organiseren een **traject voor taalverwerving op maat**. Sommige nieuwkomers geraken er met enkel Nederlandse les te volgen in het volwassenenonderwijs. Voor een aantal van hen mag het iets sneller gaan, terwijl voor anderen net een intensiever aanbod nodig is. Naargelang de noden zullen we daarom de nodige trajecten op maat organiseren om zo snel mogelijk tot participatie en activering te komen.

We **verruimen de werkervaring voor jongvolwassenen**. Het aandeel jongvolwassenen onder de leefloongerechtigden neemt toe. Eén op drie leefloners is momenteel jonger dan 25 jaar. De helft van hen volgt studies, wat een goede zaak is. Voor de anderen moeten we echt sterker inzetten op werkervaringen op maat. **DUO for a JOB** is een organisatie die we hiervoor prioritair willen inschakelen. Zij werken hands-on, zijn zeer klantgericht, zowel naar werkzoekende jongeren als naar werkgevers toe, en kunnen bouwen op een jarenlange ervaring.

VOLG MECHELEN ONLINE

 www.mechelen.be

 facebook.com/StadMechelen

 @StadMechelen

 @StadMechelen